

Sygn. akt IIIU 21/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy	w Ostrołęce	Wydział III
Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych		

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. do SO Monika Obrębska

Protokolant: st.sekr.sądowy Małgorzata Bednarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 marca 2013 r. w O.

sprawy z odwołania J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z dnia 18 grudnia 2012r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. K. prawo do emerytury począwszy od 01.11.2012r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji;
3. oddala odwołanie w części dotyczącej zaliczenia do stażu pracy okresu od 01.03.1994r. do 15.11.1994r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18.12.2012r. (...) Oddział w P. odmówił J. K. prawa do wcześniejszej emerytury uznając, że nie udowodnił on wymaganego 25 - letniego stażu pracy.

J. K. decyzję powyższą zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że ZUS niezasadnie nie zaliczył mu do stażu pracy okresu pracy na umowę zlecenie w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 01.03.1994r. do 15.11.1994r. oraz okresu pracy w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w P. w okresie od 01.07.1970r. do 31.03.1972r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że J. K. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo, iż ukończył 60 lat, nie jest członkiem OFE, legitymuje się ponad 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, nie pozostaje w stosunku pracy, nie posiada jednak wymaganego 25-letniego stażu pracy. ZUS nie zaliczył odwołującemu do stażu pracy okresu pracy od 01.07.1970r do 31.03.1972r. w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w P., ponieważ odwołujący nie przedłożył żadnych dokumentów pośrednich potwierdzających zatrudnienie. Ponadto, jak sam wskazuje, był zatrudniony w PGR w P. jako pracownik sezonowy. Okres ten nie był też przez odwołującego wskazywany do obliczenia wartości kapitału początkowego. Do stażu pracy ZUS nie uwzględnił też okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 01.03.1994r. do 15.11.1994r., ponieważ okres zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia, w przypadku, gdy zakład pracy rozliczał się na podstawie deklaracji bezimiennych, powinien być potwierdzony zaświadczeniem pracodawcy z podaniem informacji, czy były odprowadzane składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe, a w zaświadczeniu z dnia 21.06.2012r. brak jest takiej informacji. Organ rentowy wskazał ponadto, że płatnik konto umów zlecenia posiadał czynne od 03. 1995r., zatem należy przypuszczać, że dopiero od tej daty zatrudniał pracowników na podstawie umowy zlecenia.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie J. K. okazało się być w przeważającej mierze zasadne i zasługujące na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że podstawą do ubiegania się przez odwołującego o prawo do wcześniejszej emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) w zw. z §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), gdyż urodził się on 14.05.1952r. Zgodnie z tymi przepisami, w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji, prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- rozwiązał stosunek pracy, w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Na podstawie przedłożonych przez odwołującego dokumentów ZUS uznał, że J. K. udowodnił na dzień 01.01.1999r. - 24 lata, 11 miesięcy i 9 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 17 lat i 4 miesiące stażu pracy w szczególnych warunkach. Wobec nie uwzględnienia do ogólnego stażu pracy okresu zatrudnienia odwołującego w PGR w (...) Sp. z o.o. w W. (spełnienie przez odwołującego pozostałych przesłanek warunkujących nabycie uprawnień do wcześniejszej emerytury było poza sporem), zasadniczą kwestią wymagająca rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie było ustalenie, czy istnieją podstawy do zaliczenia do ogólnego stażu pracy okresów wskazywanych w odwołaniu przez J. K..

Na okoliczność pracy odwołującego w PGR w P. Sąd przesłuchał w charakterze świadków E. S. i J. Z. oraz odwołującego J. K. w charakterze strony.

E. S. podał, że pracę w PGR w P. rozpoczął w 1968r. Odwołującego „zna od chłopaka” i pamięta, że pracował on w PGR w P. zanim poszedł do wojska, zaraz po tym jak skończył szkołę. Nie był w stanie wskazać dokładnej daty podjęcia pracy przez odwołującego ale podał, że było to gdzieś w 1970r - 1971r. Zeznał, że J. K. pracował przy pracach rolniczych, woził słomę, siano, pracował przy zwierzętach. Wykonywał prace przy workowaniu, w zimie pracował w magazynach. Świadek podał, że w czasie kiedy J. K. był w wojsku, PGR w P. został przejęty przez PGR w O.. Świadek podał, że jest pewien w 100 %, że odwołujący pracował jeszcze w PGR w P., przez jego przejściem przez PGR O.. Dodał, że nie wie,

co się stało z dokumentami z PGR P.. Zeznał, że J. K. po wyjściu z wojska podjął pracę gdzieś indziej, ale powrócił później do pracy w PGR O..

Jeszcze bardziej szczegółowe zeznania złożyła J. Z., która podała, że w PGR w P. pracowała od 01.08.1969r. jako księgowa – kasjer. Pamięta, że J. K. przyszedł do pracy w PGR P. jako młody chłopak w lipcu 1970r. Świadek stanowczo stwierdziła, że jest pewna, że J. K. pracował w PGR w P. jeszcze zanim poszedł do wojska, bo jako księgowa wypłacała mu tzw. odprawkę przed wojskiem. Pamięta ten fakt dlatego, że nie często wówczas zdarzało się, żeby ktoś jeszcze przed wojskiem podejmował zatrudnienie. Świadek nie była w stanie jednoznacznie stwierdzić do jakiej daty odwołujący pracował w PGR w P., ale podała, że pracował tam kilkanaście miesięcy a nawet ze dwa lata, do czasu kiedy poszedł do wojska. Świadek zaprzeczyła by odwołujący pracował w P. jako pracownik sezonowy wskazując, że pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, przez cały rok, zarówno latem, jak i zimą, bo pracy w PGR przez cały rok było bardzo dużo. Świadek dodała, że J. K. w późniejszym okresie był zatrudniony również w PGR w O.. Odnośnie dokumentacji pracowniczej, J. Z. podała, że dokumentacja z PGR w P. nie zachowała odnośnie żadnego pracownika. Cała dokumentacja zaginęła w związku z przenosinami PGR z Pałuk do O., która miała miejsce wtedy, kiedy odwołujący był już w wojsku. Nadmieniła, że ona również ma zaniżoną emeryturę, bo nie była w stanie udokumentować wysokości swojego wynagrodzenia, jakie uzyskiwała w PGR w P..

Powyższe potwierdził w swoich zeznaniach odwołujący, który podał, że zanim poszedł do wojska pracował w PGR w P.. W czerwcu 1970 roku skończył szkołę i od 01.07.1970r. poszedł do pracy w do PGR w P.. Był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, pracował sześć dni w tygodniu, przy żniwach, sianokosach, produkcji zwierzęcej, w magazynie, przez cały rok. Wyjaśnił, że sformułowania „pracownik sezonowy” użył w znaczeniu potocznym, bo tak się wówczas mówiło. W PGR w P. pracował do końca marca 1972r. a w kwietniu poszedł do wojska. Po wojsku rozpoczął pracę w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym i dopiero w listopadzie 1974r. powrócił do PGR O..

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego, nie znajdując żadnych podstaw by kwestionować ich szczerłość i zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy. Świadkowie są osobami obcymi dla odwołującego. Nie mają żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Ich zeznania wzajemnie się uzupełniają, tworząc logiczną całość. Wskazać należy, że Sądowi nie udało się pozyskać dokumentacji osobowej odwołującego za sporny okres, gdyż jak wskazywali świadkowie, dokumentacja uległa zaginięciu po przejęciu PGR P. przez PGR O.. Niemniej jednak w ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie dowody osobowe pozwalają na przyjęcie, że odwołujący rzeczywiście od 01.07.1970 do 31.03.1972r pracował w PGR w P. w pełnym wymiarze czasu pracy. Podkreślić należy, że zeznania świadków były przekonujące, obszerne, obfitowały w szereg szczegółów. Świadkom przede wszystkim utkwilo w pamięci to, że odwołujący podjął pracę w PGR P. jako młody chłopak zaraz po szkole (świadek Z. pamiętała nawet, że było to lipiec 1970r.) i pracował tam aż do momentu kiedy został wcielony do wojska. W takim stanie rzeczy, skoro naukę w szkole J. K. ukończył w czerwcu i zaraz po szkole rozpoczął pracę, to zasady doświadczenia życiowego wskazują, że zasadne jest przyjęcie, że rzeczywiście było to w lipcu 1970r. Służbę wojskową J. K. zaczął natomiast odbywać od 25.04.1972r. Stąd data zakończenia zatrudnienia 31.03.1972r. również znajduje swoje merytoryczne uzasadnienie. Odnosząc się do twierdzeń organu rentowego, że świadkowie Z. i S. otrzymali świadectwa pracy uwzględniające okres zatrudnienia w PGR w P., podnieść należy, że świadkowie ci, w przeciwieństwie do odwołującego, który po ukończeniu wojska podjął zatrudnienie w B., mieli ciągłość zatrudnienia po przejęciu PGR w P. przez PGR O.. Nadmienić należy, że świadek Z. podała, że z uwagi na brak dokumentacji z PGR P., również ona ma zaniżone świadczenie emerytalne, bo nie była w stanie wykazać rzeczywistych zarobków, jakie wówczas otrzymywała.

Reasumując powyższe Sąd zaliczył odwołującemu do stażu pracy okres zatrudnienia w PGR w P. od 01.07.1970r. do 31.03.1972r. (tj. łącznie 1 rok i 9 miesięcy), co z okresem uznanym przez ZUS w wymiarze 24 lat, 11 miesięcy i 9 dni, daje łącznie 26 lat, 8 miesięcy i 9 dni, a więc więcej niż wymagane ustawą 25 lat.

J. K. spełnił też wszystkie pozostałe przesłanki warunkujące nabycie uprawnień do wcześniejszej emerytury wynikające z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Na dzień 01.01.1999 r. udowodnił okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący 17 lat i 4 miesiące, osiągnął wiek 60 lat w dniu 14.05.2012 r., nie przystąpił do OFE oraz nie pozostaje w stosunku pracy (vide dokumenty z akt emerytalnych). Nadmienić należy, że ustawą z dnia

11.05.2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2012.637), warunek rozwiązania stosunku pracy z dniem 01.01.2013r. został zniesiony.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 18.12.2012r. i przyznał J. K. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.11.2012 roku tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek o świadczenie – stosownie do treści art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury. ZUS nie dysponował bowiem niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami pozwalającymi na zaliczenie do ogólnego stażu pracy odwołującego okresu zatrudnienia w PGR w P.. Dopiero na etapie postępowania sądowego po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący w sposób niewątpliwy wykazał, że zgromadził wymagany ustawą 25 letni staż pracy. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.

Sąd nie znalazł podstaw, by uwzględnić odwołanie w zakresie zaliczenia do stażu pracy okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w W. od 01.03.1994r. do 15.11.1994r. Sąd podzielił w tym zakresie stanowisko organu rentowego. Okres zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia, w przypadku, gdy zakład pracy rozliczał się na podstawie deklaracji bezimiennych, powinien być potwierdzony zaświadczeniem pracodawcy z podaniem informacji, czy były odprowadzane składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe, a w zaświadczeniu z dnia 21.06.2012r. brak jest takiej informacji. Nadmienić należy, że z informacji uzyskanej z ZUS w W. Wydział (...) i Składek wynika, że płatnik konto umów zlecenia posiadał czynne od 03. 1995r., co wskazuje, że dopiero od tej daty zatrudniał pracowników na podstawie umowy zlecenia. Z powyższych względów Sąd orzekł jak w pkt. 3 wyroku.